

‘Dit is het fantasy-equivalent van Tolstojs *Oorlog en vrede*.’ LOCUS

TAD WILLIAMS

De Groene Engeltoren

DEEL II Het Ontzet

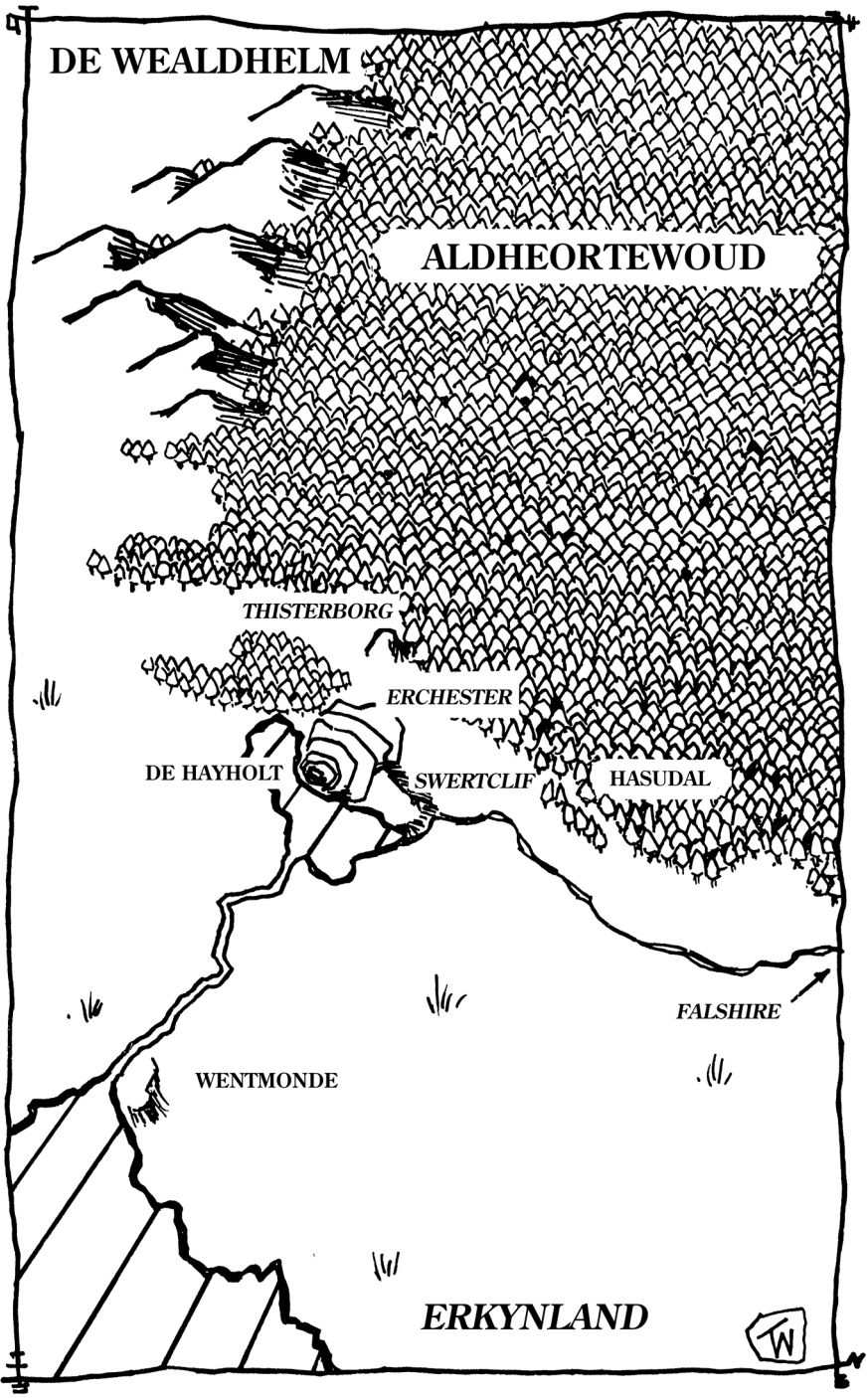

Heugenis, Smart en het Sterrenzwaard

BOEK 4

DEEL EEN

Het draaiende rad

DE WEALDHELM

ALDHEORTEWOUD

THISTERBORG

ERCHESTER

DE HAYHOLT

SWERTCLIF

HASUDAL

WENTMONDE

FALSHIRE

ERKYNLAND

Tranen en rook

Tiamak vond de lege boomloosheid van de Hoge Tritsing deprimerend. Kwanitupul was ook vreemd, maar die plaats had hij sinds zijn kindertijd bezocht, en de vervallen gebouwen en de alomtegenwoordige waterwegen herinnerden hem tenminste een beetje aan zijn moerasachtige thuis. Zelfs Perdruin, waar hij een tijd in eenzame ballingschap had doorgebracht, was zo vol met dicht naar elkaar leunende muren en smalle paden, zo vol met beschaduwde schuilplaatsen, en gehuld in de zilte geur van de zee, dat Tiamak zijn heimwee had kunnen aanvaarden. Maar hier op de graslanden voelde hij zich enorm onbeschat en helemaal niet op zijn plaats. Het was geen geruststellend gevoel.

Zij die Kijken en Vormen hebben werkelijk een vreemd leven voor mij gemaakt, dacht hij vaak. Het vreemdste van alles misschien dat zij voor mijn volk hebben gemaakt sinds Nuobdig met de Vuurzuster is getrouwd.

Soms school er troost in die gedachte. Om voor dergelijke ongewone gebeurtenissen te zijn uitgekozen, was per slot van rekening een soort vergoeding voor het wanbegrip dat zijn eigen volk en de drooglanders op Perdruin jarenlang tegenover hem aan de dag hadden gelegd. Natuurlijk werd hij niet begrepen – hij was bijzonder: welke andere Wrannaman sprak en las de talen van de drooglanders als hij? Maar de laatste tijd, weer omringd door vreemden, en zonder te weten wat er met zijn eigen volk was gebeurd, vervulde het hem met eenzaamheid. In dat soort perioden, in de war gebracht door de leegte van deze vreemde noordelijke omgeving, ging hij dan naar de

rivier die dwars door het kamp liep om naar de kalmerende, vertrouwde geluiden van de waterwereld te luisteren.

Dat was precies wat hij gedaan had, terwijl hij zijn bruine voeten ondanks de kilte van water en wind in de Stefflod had laten bungelen, en hij keerde enigszins bemoedigd naar het kamp terug, toen er een gedaante langs hem heen flitste. Het was iemand die rende, met wapperende blonde haren maar wie het ook geweest was, scheen even snel te bewegen als een libelle, veel sneller dan enig menselijk wezen. Tiamak had slechts een ogenblik om de vluchtende gestalte na te kijken voor er nog een donkere gestalte langs hem heen schoot. Het was een grote vogel, die laag over de grond vloog alsof de eerste gestalte zijn prooi was.

Toen beide gedaanten op de helling naar het hart van het kamp van de prins verdwenen, bleef Tiamak verbluft staan. Het duurde enkele ogenblikken voor hij besepte wie de eerste gedaante was geweest.

De Sitha vrouw! dacht hij. *Nagezeten door een havik of een uil?*

Het was niet zinnig, maar Tiamak kon uit haar – Aditu heette zij – ook weinig wijs worden. Ze leek op niets wat hij ooit had gezien en maakte hem eigenlijk enigszins bang. Maar waardoor kon zij achterna worden gezeten? Naar de blik op haar gezicht te oordelen, was ze voor iets afschuwelijks weggerend.

Of náár iets afschuwelijks, besepte hij, en voelde zijn maag dichtknijpen. Ze was de richting van het kamp uitgegaan.

Hij Die Altijd op Zand Looft, bad Tiamak toen hij op weg ging – *behoed mij, behoed ons voor alle kwaad. Zijn hart klopte nu snel, sneller dan het tempo van zijn rennende voeten. Dit is een noodlottig jaar!*

Toen hij de dichtstbijgelegen rand van het enorme veld van tenten bereikte, werd hij heel even gerustgesteld. Het was stil, en er brandden enkele kampvuren. Maar het was ál te stil, besloot hij een ogenblik later. Het was niet vroeg, maar toch ruim voor middernacht. Er behoorden mensen buiten te zijn, of in elk geval zou er enig geluid moeten zijn van degenen die nog niet sliepen. Wat kon er aan de hand zijn?

Het was ogenblikken geleden sinds hij zijn meest recente blik van de duikende vogel had opgevangen – hij was er nu zeker van dat het

een uil was – en hij hobbelde verder in de richting waar hij hem het laatst had gezien, nu rauw ademend. Zijn gewonde been was niet gewend aan hardlopen, en het brandde, klopte. Hij deed zijn best er geen aandacht aan te schenken.

Rustig, rustig – het was hier stil als een stilstaande vijver. De tenten stonden donker en levenloos als de stenen die drooglanders in velden neerzetten waar ze hun doden begroeven.

Maar daar! Tiamak voelde dat zijn maag zich weer omdraaide. Er was beweging! Een van de tenten niet ver weg trilde als in een wind, en wat licht daarbinnen wierp vreemde bewegende schaduwen op de wanden.

Toen hij dit zag, voelde hij gekriebel in zijn neusgaten, een soort brandend gevoel, en het ging gepaard met een zoete, muskusachtige geur. Hij nieste krampachtig en struikelde bijna, maar hervond zijn evenwicht vóór hij op de grond viel. Hij hinkte naar de tent die pulserde met licht en schaduw alsof daarbinnen een of ander monsterlijk wezen werd geboren. Hij probeerde zijn stem te verheffen om te roepen dat hij eraan kwam en alarm te slaan, want zijn vrees werd groter en groter – maar hij kon geen geluid uitbrengen. Zelfs het pijnlijke schuren van zijn ademhaling was vaag en fluisterend geworden.

De tent was ook vreemd stil. Zijn angst onderdrukkend, trok hij aan de flap en gooide die open.

Aanvankelijk kon hij alleen maar donkere gedaanten en heldere lichten zien, bijna een precieze weerspiegeling van de schimmige poppen op de buitenwanden van de tent. Binnen enkele ogenblikken begonnen de bewegende beelden helder te worden.

Bij de verste wand van de tent stond Camaris. Hij scheen een klap te hebben gehad, want er welde bloed uit een snee op zijn hoofd, zijn wang en haar zwart bevlekkend, en hij stond te wankelen alsof zijn verstand in de war was. Toch, hoewel hij gebogen stond en tegen het doek leunde om te steunen, was hij nog fel, als een beer die door honden wordt aangevallen. Hij had geen zwaard, maar hield een stuk brandhout in een hand geklemd en zwaaide ermee, een dreigende vorm van zich afhoudend die bijna helemaal zwart was, op een flits van witte handen en iets wat in een van die handen glinsterde na.

Aan Camaris' voeten was een nog minder ontcijferbare troep aan het schoppen, hoewel Tiamak dacht dat hij meer in het zwart geklede ledematen zag, en ook de lichte nimbus van Aditu's haren. Een derde donker geklede aanvaller hurkte in een hoek, een duikende, fladderende schaduw afwerend.

Doodsbang probeerde Tiamak zijn stem te verheffen om om hulp te roepen, maar kon geen geluid voortbrengen. Voorwaar, ondanks wat gevechten op leven en dood schenen, was de hele tent stil op de gedempte geluiden van de twee vechtenden op de vloer en het hectische gefladder van vleugels na.

Waarom kan ik niet horen? dacht Tiamak wanhopig. *Waarom kan ik geen geluid maken?*

Uitzinnig zocht hij op de vloer naar iets om als wapen te gebruiken, zichzelf vervloekend omdat hij zijn mes achteloos in het slaapverblijf dat hij met Strangyeard deelde had achtergelaten. Geen mes, geen katapulten, geen blaaspijpen – niets! Zij Die Wacht Om Alles Terug te Nemen had stellig vanavond zijn lied gezongen.

Iets groots en zachts scheen op zijn hoofd te slaan, waardoor Tiamak op de knieën viel maar toen hij opkeek, gingen de verschillende gevechten nog verder, geen daarvan in zijn buurt. Zijn schedel bonsde nog pijnlijker dan zijn been en de zoete geur was verstikkend sterk. Duizelig kroop Tiamak naar voren en zijn hand stuitte op iets hards. Het was het zwaard van de ridder, de zwarte Doorn, nog in de schede. Tiamak wist dat het veel te zwaar voor hem was om te gebruiken, maar hij trok het onder de wirwar van beddengoed uit en ging staan, nu even wankel op zijn benen als Camaris. Wat hing er in de lucht?

Het zwaard leek onverwacht licht in zijn handen, ondanks de zware schede en bungelende riem. Hij hief het hoog op en deed enkele passen naar voren, toen zwaaide hij er zo hard mogelijk mee naar wat hij dacht dat het hoofd van Camaris' aanvaller was. De slag trilde door zijn arm omhoog, maar het wezen viel niet. In plaats daarvan draaide het hoofd zich langzaam om. Twee ogen, stralend zwart, staarden uit het lijkwitte gezicht. Tiamaks keel bewoog zich krampachtig. Zelfs als zijn stem was gebleven, zou hij geen geluid hebben kunnen maken. Hij tilde zijn trillende armen op, het zwaard opheffend om opnieuw te slaan, maar de witte hand van het wezen schoot naar voren

en Tiamak werd achteruitgeslagen. Het vertrek wervelde van hem weg; het zwaard vloog uit zijn krachteloze vingers en viel op het gras dat de vloer van de tent vormde. Tiamaks hoofd was zwaar als steen, maar verder kon hij de pijn van de klap niet voelen. Wat hij wél kon voelen, was dat zijn verstand wegglipte. Hij probeerde nogmaals over-eind te komen, maar hij kon alleen maar op zijn knieën steunen. Hij hurkte, bevend als een zieke hond.

Hij kon niet spreken maar kon, vervloekt, nog zien. Camaris strompelde, met zijn hoofd schuddend – even beschadigd, scheen het, als dat van Tiamak. De oude man probeerde zijn aanvaller lang genoeg van zich af te houden om iets op de grond te bereiken – het zwaard, besefte de Wrannaman versuft, het zwarte zwaard. Camaris werd evenzeer verhinderd het te bereiken door de donkere, verwrongen gestalten van Aditu en haar vijand die over de grond onder hem rolden, als door de vijand die hij van zich af probeerde te houden met zijn stok van brandhout.

In de andere hoek glinsterde iets in de hand van één van de wezens met de bleke gezichten, iets glanzends, rood als een halve maan van vuurgloed. De scharlaken glans bewoog, snel als een aanvallende slang, en een kleine wolk van donkere gedaanten spatte uit-een, zweefde toen naar de grond, trager dan sneeuwvlokken. Tiamak loenste hulpeloos toen er een op zijn hand bleef liggen. Het was een veer. Een uilenveer.

Help. Tiamak had het gevoel alsof zijn schedel was gebarsten. We hebben hulp nodig. We zullen doodgaan als niemand ons helpt.

Camaris boog zich eindelijk voorover en pakte het zwaard op, waarbij hij zijn evenwicht bijna verloor, maar slaagde er toen in Doorn tijdig op te heffen om een slag van zijn vijand te weren. Ze draaiden om elkaar heen, Camaris struikelend, de in het zwart geklede aanvaller met behoedzame bevalligheid bewegend. Ze kwamen weer naar elkaar toe en een van de handen van de oude ridder schoot naar voren en weerde een dolkstoot, maar het staal liet een bloedspoor op zijn arm achter. Camaris ging onhandig achteruit, probeerend ruimte te vinden om met zijn zwaard te zwaaien. Zijn ogen waren half gesloten van pijn of vermoedigheid.

Hij is gewond, dacht Tiamak wanhopig. Het gebons in zijn hoofd werd sterker. Misschien stervende. Waarom komt er niemand?

De Wrannaman sleepte zich naar het brede komfoor met kolen dat het enige licht verschafte. Zijn verzwakkende zintuigen begonnen te doven als de lampen van Kwanitupul bij zonsopgang. Slechts een vaag fragment van een idee was in zijn gedachten, maar het was genoeg om zijn hand naar het ijzeren komfoor op te heffen. Toen hij – flauw als een verre echo – de hitte van het voorwerp tegen zijn vingers voelde, duwde hij. Het komfoor viel om, kolen verspreidend als een waterval van robijnen.

Toen Tiamak stikkend in elkaar zakte, waren de laatste dingen die hij zag zijn eigen zwartberoete hand gekromd als een spin en, daarachter, een leger van kleine vlammen die aan de onderkant van de wand van de tent lekten.

‘We hebben geen behoefte meer aan verdomde vragen,’ mopperde Isgrimnur. ‘We hebben genoeg voor drie levens. Wat we nodig hebben zijn antwoorden.’

Binabik maakte een verlegen gebaar. ‘Ik kan het met u eens zijn, hertog Isgrimnur. Maar antwoorden zijn niet als schapen die komen wanneer ze geroepen worden.’

Jozua zuchtte en leunde achterover tegen de wand van Isgrimnurs tent. Buiten stak de wind een ogenblik op, zacht klagend toen hij de touwen van de tent deed trillen. ‘Ik weet hoe moeilijk het is, Binabik. Maar Isgrimnur heeft gelijk – wij hebben antwoorden nodig. De dingen die jij ons hebt verteld over die Veroveraar Ster hebben de verwarring alleen maar groter gemaakt. Wat wij dienen te weten, is hoe wij de Drie Grote Zwaarden moeten gebruiken. Alles wat die ster ons vertelt – als jij het bij het rechte eind hebt – is dat onze tijd om ze te gebruiken ten einde loopt.’

‘Daar schenken wij onze grootste aandacht aan, prins Jozua,’ zei de trol. ‘En we denken dat we misschien gauw iets te weten komen, want Strangyeard heeft iets gevonden dat van belangrijkheid is.’

‘Wat is dat?’ vroeg Jozua naar voren leunend. ‘Iets, man, iets zou al bemoedigend zijn.’

Pater Strangyeard, die rustig had gezeten, voelde zich enigszins in verlegenheid gebracht. ‘Ik ben er niet zo zeker van als Binabik, hoogheid, als dat van enig nut is. Ik heb het eerste ervan enige tijd geleden gevonden toen we nog onderweg waren naar Sesuad’ra.’

‘Strangyeard heeft een passage gevonden die in Morgenes’ boek staat,’ lichtte Binabik toe, ‘iets over de drie zwaarden die ons zoveel zorg baren.’

‘En?’ Isgrimnur tikte met zijn vingers op zijn bemodderde knie. Hij was lang bezig geweest te proberen zijn tentstokken in de losse, vochtige grond vast te zetten.

‘Waar Morgenes op schijnt te zinspelen,’ zei de archivaris, ‘is dat hetgene dat de drie zwaarden bijzonder maakt – nee, meer dan bijzonder, machtig – is dat ze niet uit Osten Ard komen. Elk van hen is op de een of andere manier strijdig met de wetten van God en de Natuur.’

‘Hoezo?’ De prins luisterde gespannen. Isgrimnur zag enigszins meesmuilend dat een dergelijk soort inlichtingen Jozua altijd meer zou interesseren dan de minder exotische zaak die de regeringstaak met zich meebracht, zoals graanprijzen, belastingen en de wetten van het eigendomsrecht.

Strangyeard aarzelde. ‘Geloë zou dat beter kunnen uitleggen dan ik. Zij weet meer van dit soort dingen af.’

‘Ze had onderhand hier moeten zijn,’ zei Jozua. ‘Het is een hele lange dag geweest en ik begin moe te worden. Bovendien is mijn vrouw ziek, en ik vind het niet prettig om haar alleen te laten.’

‘Natuurlijk, prins Jozua. Het spijt me. Natuurlijk.’ Strangyeard vermande zich. ‘Morgenes zegt dat er iets in elk zwaard is, dat niet van Osten Ard is – niet van onze aarde. Doorn is gemaakt van een steen die uit de hemel is komen vallen. Glanzende Nagel, die eens Minneyar was, werd gesmeed van de ijzeren kiel van Elvrits schip dat over de zee uit het Westen kwam. Dat zijn landen die onze schepen niet meer kunnen vinden.’ Hij schraapte zijn keel. ‘En Smart bestaat zowel uit ijzer als uit het Sithi heksenhout, twee dingen die vijandig zijn. Het heksenhout zelf, vertelde Aditu mij, kwam hier als zaailingen van de plaats die haar volk de Tuin noemen. Geen van deze dingen behoort hier te zijn en ook zou geen van hen verwerkbaar zijn... behalve misschien het zuivere ijzer van Elvrits kiel.’

‘Dus hoe werden die zwaarden dan gemaakt?’ vroeg Jozua. ‘Of is dat het antwoord waar je nog naar zoekt?’

‘Er is iets wat Morgenes noemt,’ zei Binabik. ‘Het staat ook in een van Ookequks perkamentrollen geschreven. Het wordt een Woord

van Maken genoemd – een toverformule zouden wij het misschien noemen, hoewel zij die de Toverkunst kennen die woorden niet gebruiken.’

‘Een Woord van Maken?’ Isgrimnur fronste. ‘Alleen maar een woord?’

‘Ja... en nee,’ zei Strangyeard ongelukkig. ‘Om de waarheid te zeggen, wij zijn er niet zeker van. Maar we weten dat Minneyar gemaakt werd door de dwargen – de *døvernings* zoals u ze in uw eigen taal zou noemen, hertog Isgrimnur – en Smart werd door Ineluki in de smid-
sen onder Asu’a gemaakt. Alleen de dwargen bezaten de kennis om zulke machtige dingen te maken, hoewel Ineluki het leerde. Misschien hebben zij ook de hand gehad in het smeden van Doorn, of hun kennis werd op de een of andere manier gebruikt. In elk geval is het mogelijk dat als wij wisten hoe de zwaarden werden gemaakt, hoe de verbinding van krachten tot stand werd gebracht, het ons iets zou leren over de wijze waarop wij ze tegen de Stormkoning kunnen gebruiken.’

‘Ik wou dat ik eraan gedacht had om graaf Eolair zorgvuldiger te ondervragen toen hij hier was,’ zei Jozua fronsend. ‘Hij had de dwargen ontmoet.’

‘Ja, en zij hebben hem van hun aandeel in de geschiedenis van Glanzende Nagel verteld,’ voegde pater Strangyeard eraan toe. ‘Het is echter ook mogelijk dat voor ons doel niet de vervaardiging ervan belangrijk is, maar slechts het feit dat ze bestaan. Toch, als we in de toekomst de kans krijgen om een boodschap aan de dwargen te sturen, en als zij met ons willen praten, heb ik alleen al heel veel vragen.’

Jozua keek de archivaris peinzend aan. ‘Dit klusje is aan je besteed, Strangyeard. Ik dacht altijd dat je je tijd verspilde met het afstoffen van boeken en het napluizen van de duisterste punten van de kerkelijke wetten.’

De priester bloosde. ‘Dank u, prins Jozua. Alles wat ik kan doen, is aan uw vriendelijkheid te danken.’

De prins zwaaide met zijn hand, het compliment wegwuivend. ‘Toch, ondanks alles wat jij en Binabik en de anderen hebben bereikt, is er nog veel meer te doen. Wij blijven in diepe wateren drijven, bid-
dend om land te zien...’ Hij zweeg even. ‘Wat is dat voor lawaai?’

Isgrimnur had het ook opgemerkt, een aanzwellend gemompel dat langzaam luider was geworden dan de wind. ‘Het klinkt als een twistgesprek,’ zei hij en wachtte toen een ogenblik, luisterend. ‘Nee, het is meer dan dat – er zijn te veel stemmen.’ Hij stond op. ‘Drors Hamer, ik hoop dat iemand niet met een opstand is begonnen.’ Hij reikte naar Kvalnir en werd gekalmeerd door zijn geruststellende gevest. ‘Ik had gehoopt op een kalme dag morgen voor we verder moeten rijden.’

Jozua klauterde overeind. ‘Laten we ons niet hier blijven afvragen wat er is.’

Toen Isgrimnur door de tentflap naar buiten liep, werd zijn blik ineens over het enorme kamp getrokken. Het was in een oogwenk duidelijk wat er aan de hand was.

‘Brand!’ riep hij tegen de anderen toen ze achter hem naar buiten kwamen. ‘Minstens één tent staat zwaar in brand, maar het ziet er naar uit dat een paar andere ook vlam hebben gevat.’ Mensen waren nu tussen de tenten heen en weer aan het rennen, schimmige figuren die schreeuwden en gebaarden. Mannen gordden hun zwaardriemen aan, in verwarring vloekend. Moeders trokken gillende kinderen uit hun dekens en droegen ze de openlucht in. Alle paden waren vol doodsbanige rondlopende mensen van het kamp. Isgrimnur zag een oude vrouw huilend op haar knieën vallen, hoewel ze slechts enkele stappen verwijderd was van waar hij stond, een heel eind van de dichtstbijzijnde vlammen.

‘Aedon redt ons!’ zei Jozua. ‘Binabik, Strangyeard, vraag om emmers en waterzakken, neem dan sommige van deze waanzinnig rondlopende lieden mee en ga naar de rivier – we hebben water nodig! Nog beter, haal sommige van die geoliede tenten omver en kijk hoeveel water je erin kunt dragen!’ Hij rende in de richting van de brand; Isgrimnur spoedde zich achter hem aan.

De vlammen sprongen nu hoog op, de nachtelijke hemel met een hels oranje licht vervullend. Terwijl hij en Jozua het vuur naderden, schoot een warreling van dansende vonken weg, sissend toen ze in Isgrimnurs baard bleven hangen. Hij sloeg ze vloekend uit.

Tiamak werd wakker en gaf prompt over, deed toen zijn best om op adem te komen. Zijn hoofd hamerde als een Perdruinese kerkklok.

Overal om hem heen waren vlammen, die heet tegen zijn huid sloegen, de lucht wegzuigend. In blinde paniek sleepte hij zich over het knisperende gras van de grond van de tent naar wat een plek van koele duisternis leek, tot hij merkte dat zijn gezicht tegen een zwarte, gladde stof omhoog werd geduwd. Hij worstelde er een ogenblik mee, de vreemde weerstand ervan vaag opmerkend; toen flapte het opzij, en gaf een wit gezicht te zien dat in een zwarte kap schuilging. De ogen waren opgeslagen en bloed maakte de lippen glanzend. Tiamak probeerde te schreeuwen, maar zijn mond was nog vol brandende rook en zijn eigen gal. Hij rolde weg, naar adem snakkend.

Plotseling werd zijn arm door iets gegrepen en hij werd heftig naar voren gerukt, over het lijk met de witte huid en door een muur van vlammen gesleurd. Een ogenblik dacht hij dat hij dood was. Er werd iets over hem heen gegooid, en hij werd met dezelfde snelle gewelddadigheid omgerold en geslagen als waarmee hij was weggevoerd; toen werd hetgene dat hem bedekte opgetild en hij zag dat hij op nat gras lag. Vlammen lekten aan de hemel vlak naast hem, maar hij was in veiligheid. Veilig!

‘De Wrannaman leeft,’ zei iemand bij hem in de buurt. Hij meende de zangerige stem van de Sitha vrouw te herkennen, hoewel die nu bijna schel klonk van angst en zorg. ‘Camaris heeft hem naar buiten getrokken. Hoe de ridder erin slaagde om wakker te blijven nadat hij vergiftigd was, zal ik nooit weten, maar hij heeft twee van de Hikedaya gedood.’ Er kwam een onverstaanbaar antwoord.

Nadat hij enige momenten lang op zijn plaats was blijven liggen, alleen maar de schone lucht in zijn pijnlijke longen zuigend, rolde Tiamak zich om. Aditu stond een paar passen van hem vandaan, het witte haar geblakerd en haar goudachtige gezicht met roet gestrept. Onder haar op de grond lag de bosvrouw Geloë, ten dele gewikkeld in een mantel, maar daaronder klaarblijkelijk naakt, haar gespierde benen glanzend van dauw of zweet. Terwijl Tiamak toekeek, ging ze moeizaam rechtop zitten.

‘Nee, dat moet je niet doen,’ zei Aditu tegen haar, deed toen een stap achteruit. ‘Bij het Bosje, Geloë, je bent gewond.’

Met een beverige poging hief Geloë haar hoofd op. ‘Nee,’ zei ze. Tiamak kon haar stem nauwelijks horen, een keelachtig gefluister. ‘Ik ben stervende.’

Aditu leunde voorover, haar handen naar haar uitstrekkend. ‘Laat mij je helpen...’

‘Nee!’ Geloë’s stem werd sterker. ‘Nee, Aditu, het is... te laat. Ik ben gestoken... een keer of twaalf.’

Ze hoestte en een dun donker straaltje van iets liep langs haar kin, glanzend in het licht van de brandende tenten. Tiamak staarde. Hij zag iets achter haar waarvan hij dacht dat het Camaris’ voeten en benen waren, de rest van de lange gestalte van de ridder uitgestrekt in het gras verborgen door haar schaduw. ‘Ik moet gaan.’ Geloë probeerde overeind te klauteren, maar slaagde er niet in.

‘Misschien is er iets...’ begon Aditu.

Geloë lachte zwak, hoestte toen weer en spooog een bloedklomp uit. ‘Denk je dat ik... het... niet weet?’ vroeg ze. ‘Ik ben heel lang... een genezer geweest.’ Ze stak een bevende hand uit. ‘Help me. Help me overeind.’

Aditu’s gezicht dat een ogenblik even bedroefd was geweest als dat van welke sterveling ook, werd ernstig. Ze nam Geloë’s hand, leunde toen voorover en greep ook haar andere arm. De wijze vrouw stond langzaam op; ze wankelde, maar Aditu ondersteunde haar.

‘Ik moet... gaan. Ik wil niet hier sterven.’ Geloë duwde zich van Aditu af en deed een paar wankelende stappen. De mantel viel open, haar naaktheid aan het dansende licht van het vuur blootstellend. Haar huid was glad van zweet en grote bloedvegen. ‘Ik zal teruggaan naar mijn woud. Laat me gaan zolang ik daar nog toe in staat ben.’

Aditu aarzelde een ogenblik langer, ging toen achteruit en liet haar hoofd zakken. ‘Zoals je wilt, Valada Geloë. Vaarwel, Ruyans Liefste. Vaarwel... mijn vriendin. *Sinya’a du-n’sha é-d’treyesa inro.*’

Bevend hief Geloë haar armen op, deed toen nog een stap. De hitte van de vlammen scheen heviger te worden want vanwaar hij lag, zag Tiamak dat Geloë begon te fonkelen. Haar omtrek werd onstoffelijk, toen leek er op de plaats waar zij stond een wolk van schaduw of rook te verschijnen. Een ogenblik scheen de nacht zelf binnenwaarts naar die plek te golven, alsof er een steek in het weefsel van het gezichtsvermogen van de Wrannaman was opgehaald. Toen werd de nacht weer heel. De uil beschreef langzaam een cirkel waar Geloë was geweest, vloog toen weg, dicht boven de door de wind bewogen grashalmen. De bewegingen van de vogel waren stijf en

vreemd en enige keren leek het alsof hij niet meer door de wind gedragen werd en ter aarde zou storten, maar zijn slingerende vlucht ging verder tot de nachtelijke hemel hem had opgeslokt.

Met zijn hoofd vol donkerte en pijnlijk gerinkel, zakte Tiamak weer achterover. Hij was niet zeker van hetgeen hij gezien had, maar wist dat er iets vreselijks was gebeurd. Een groot verdriet lag vlak buiten zijn bereik op de loer. Hij had geen haast om het dichterbij te brengen.

Wat het iele geluid van stemmen in de verre was geweest, werd een schor geschreeuw. Benen bewogen langs hem heen; de nacht scheen plotseling vol beweging. Er was geraas en gesis van stoom toen iemand een emmer water in de vlammen gooide van wat Camaris' tent was geweest.

Enkele ogenblikken later voelde hij Aditu's sterke handen onder zijn armen. 'Je zult onder de voet worden gelopen, dappere moerasman,' zei ze in zijn oor, trok hem toen verder weg van het vuur de koele duisternis in naast enkele tenten die niet door de vlammen waren aangeraakt. Ze liet hem daar achter, keerde toen kort daarna terug met een waterzak. De Sitha drukte die tegen zijn gebarsten lippen tot hij begreep wat het was, liet hem toen drinken – hetgeen hij gretig deed.

Een donkere schaduw doemde op, zonk toen abrupt naast hem neer. Het was Camaris. Zijn zilverachtige haar was verschroeid en geblakerd, als dat van Aditu. Gekwelde ogen staarden uit zijn met as besmeurde gezicht. Tiamak reikte hem de waterzak aan, porde hem toen net zo lang tot hij die aan zijn lippen bracht.

'God zij ons genadig...' kraste Camaris. Hij keek daas naar de zich uitbreidende vuren en de schreeuwende menigte die probeerde ze te doven. Aditu kwam terug en ging naast hen zitten. Toen Camaris haar de waterzak aanbood, pakte zij die van hem aan en nam een grote slok alvorens hem terug te geven.

'Geloë...' zei Tiamak.

Aditu schudde haar hoofd. 'Stervende. Ze is weggegaan.'